

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

K některým otázkám odpovědnosti za přestupky dle “krizového zákona” v době vyhlášeného nouzového stavu

Na území České republiky byl od 5. 10. 2020 vyhlášen nouzový stav z důvodu zhoršení epidemické situace v souvislosti s výskytem koronaviru SARS-CoV-2. O jeho vyhlášení podle čl. 5 a 6 zákona č. [110/1998](#) Sb., Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky rozhodla vláda ČR. Na základě souhlasů udělených Poslaneckou sněmovnou vláda 20. 10. 2020 rozhodla o jeho prodloužení do 20. 11. 2020 a následně 20. 11. 2020 rozhodla o jeho dalším prodloužení až do 12. 12. 2020.

Zákon č. [240/2000](#) Sb. o krizovém řízení a o změně některých zákonů (dále jen jako “krizový zákon”) opravňuje v případě nouzového stavu k omezení některých práv a vydání krizových opatření, a to konkrétně dle § 5 písm. b) až e) § 6 odst. 1 písm. b) krizového zákona.

Řada krizových opatření všem beze zbytku značně komplikuje běžný život a často jsme svědky toho, že nařízená opatření bývají porušována, a to i osobami, které se na jejich vydání podílely. V tomto článku se zaměříme na zákaz/omezení přítomnosti veřejnosti v provozovnách stravovacích služeb.

Zákaz přítomnosti veřejnosti v provozovnách stravovacích služeb byl stanoven usnesením vlády ze dne 12. 10. 2020, č. 1021, publikovaným pod č. [407/2020](#) Sb. takto:

*Omezuje se provoz provozovny stravovacích služeb tak, že jejich **provozovatelé musí dodržovat následující pravidla:***

zákaz přítomnosti veřejnosti v provozovnách stravovacích služeb (např. restaurace, hospody a bary), s výjimkou provozoven, které neslouží pro veřejnost (např. zaměstnanecké stravování, stravování poskytovatelů zdravotních služeb a sociálních služeb, ve vězeňských zařízeních), a provozoven v ubytovacích zařízeních za podmínky, že poskytují stravování pouze ubytovaným osobám, a to pouze v čase mezi 6:00 hod a 20:00 hod; tento zákaz se nevztahuje na prodej mimo provozovnu stravovacích služeb (např. provozovny rychlého občerstvení s výdejovým okénkem nebo prodej jídla s sebou bez vstupu do provozovny) s tím, že prodej zákazníkům v místě provozovny (např. výdejové okénko) je zakázán v čase mezi 20:00 hod a 6:00 hod (bod II/1 a usnesení č. 407/2020).

Následně bylo usnesení č. 407/2020 nahrazeno podobným usnesením, vydaným taktéž podle krizového zákona s účinností od 22. 10. 2020 od 6:00 hodin, přičemž konkrétně šlo o usnesení vlády č. 1078 ze dne 21. 10. 2020 (publikované pod 424/2020 Sb.) a o usnesení vlády č. 1079 ze dne 21. 10. 2020.

Usnesení vlády č. 1079 ze dne 21. 10. 2020 pak omezení týkající se přítomnosti veřejnosti v provozovnách stravovacích služeb formulovalo takto:

Vláda zakazuje přítomnost veřejnosti v provozovnách stravovacích služeb (např. restaurace, hospody a bary), s výjimkou v provozovnách, které neslouží pro veřejnost (např. zaměstnanecké stravování, stravování poskytovatelů zdravotních služeb a sociálních služeb, ve vězeňských zařízeních), a provozovnách v ubytovacích zařízeních za podmínky, že poskytují stravování pouze ubytovaným

osobám, a to pouze v čase mezi 06:00 hod. a 20:00 hod.; tento zákaz se nevztahuje na prodej mimo provozovnu stravovacích služeb (např. provozovny rychlého občerstvení s výdejovým okénkem nebo prodej jídla s sebou) s tím, že prodej zákazníkům v místě provozovny (např. výdejové okénko) je zakázán v čase mezi 20:00 hod. a 06:00 hod.

Zákaz přítomnosti veřejnosti v provozovnách stravovacích služeb byl vydán na základě krizového zákona. Podle tohoto zákona je tedy třeba postupovat i v případě spáchání přestupků dle tohoto předpisu. Krizový zákon upravuje dva druhy přestupků, a to přestupky fyzických osob v § 34 a přestupky právnických a podnikajících fyzických osob v § 34a.

Kdo konkrétně tedy může být pachatelem přestupku dle krizového zákona? Může jím být provozovatel restaurace, jedná-li se o právnickou osobu? Návštěvník restaurace? Případně oba?

Z ustanovení § 34a odst. 1 krizového zákona vyplývá, že případné přestupky právnických osob se týkají pouze krizových plánů a přípravy na krizové situace. Jinak řečeno, předmětné ustanovení nedopadá na situace, kdy i přes vydané krizové opatření spočívající v zákazu přítomnosti veřejnosti v zařízeních stravovacích služeb, je toto opatření provozovatelem - právnickou osobou porušeno. Prakticky totéž platí i ve vztahu k odst. 2 a 3 § 34a krizového zákona. Odkaz na § 29 odst. 2 krizového zákona se týká porušení povinnosti při krizovém plánování a odkaz na § 29 odst. 3 krizového zákona povinnosti poskytnout věcné prostředky potřebné k řešení krizové situace. Odkaz na § 29 odst. 8 krizového zákona se týká porušení povinnosti zdržet se činností zakázaných krizovým opatřením vydaným na základě § 6 odst. 3 krizového zákona, což jsou ovšem činnosti devizového a platebního charakteru, které na posuzovanou situaci nedopadají. Na posuzovanou situaci nedopadá ani odstavec 3 § 34a krizového zákona, když ze znění daného ustanovení je zřejmé, že jeho subjektem může být pouze provozovatel televizního nebo rozhlasového vysílání.

Z výše uvedeného tak vyplývá, že dle krizového zákona nelze postihnout právnickou osobu či podnikající fyzickou osobu coby provozovatele stravovacího zařízení za situace, kdy jednal v rozporu s přijatým krizovým opatřením spočívajícím v zákazu přítomnosti veřejnosti v provozovnách stravovacích služeb.

Přestupky fyzických osob upravuje § 34 krizového zákona:

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v době krizového stavu nesplní

a) některou z povinností podle § 31 odst. 3 písm. a), b) nebo c),

b) některou z povinností podle § 31 odst. 3 písm. d) nebo e), nebo

c) povinnost podle § 31 odst. 3 písm. f).

Zde je třeba poukázat zejména na odkaz § 31 odst. 3 písm. c) krizového zákona:

(3) Fyzická osoba je v době krizového stavu povinna

c) strpět omezení vyplývající z krizových opatření stanovených v době krizového stavu...

Výsledkem souhrnné aplikace všech dotčených ustanovení na posuzovanou situaci je tedy pouze obecný odkaz na porušení povinnosti strpět omezení vyplývající z krizových opatření stanovených v době krizového stavu.

Problematická je tak především formulace usnesení vlády č. 1021 ze dne 12. 10. 2020 (publikovaného pod č. 407/2020). Omezení je formulováno tak, že je v konečném důsledku

směřováno toliko vůči provozovatelům restauračních zařízení, nikoli však vůči samotným návštěvníkům. Zákaz přítomnosti totiž ve skutečnosti není adresován samotné veřejnosti, nýbrž jen provozovateli. Pro eventuální postih fyzických osob (návštěvníků stravovacích zařízení) je tak původní formulace vládního usnesení neaplikovatelná.

Při posuzování údajných přestupkových jednání tak bude rozhodným kritériem vždy zejména znění konkrétního vládního usnesení, jež v době namítaného protiprávního jednání na danou problematiku aktuálně dopadalo.

Věcnou příslušnost k projednání přestupku stanovuje zákon č. [250/2016](#) Sb., o odpovědnosti za přestupky, konkrétně § 60 odst. 1, dle něhož *nestanoví-li zákon jinak, je správním orgánem příslušným k řízení obecní úřad obce s rozšířenou působností*. V poslední době je v této souvislosti často řešena otázka, jak je tomu s věcnou příslušností v hl. m. Praze. Dle § 31 odst. 2 zákona č. [131/2000](#) Sb., o hlavním městě Praze (dále jen “zákon o HLMP”), vykonávají orgány hlavního města Prahy přenesenou působnost, která je zvláštním zákonem svěřena orgánům obcí, orgánům obcí s pověřeným obecním úřadem a orgánům obcí s rozšířenou působností. Dle § 81 zákona o HLMP vykonává přenesenou působnost Magistrát hl. m. Prahy, není-li tímto nebo zvláštním zákonem stanoveno jinak. Dle § 32 odst. 2 zákona o HLMP lze orgánům městských částí v mezích zákona svěřit Statutem přenesenou působnost. Z přílohy č. 4 Statutu, která stanoví záležitosti, jež se svěřují do přenesené působnosti orgánů městských částí uvedených v § 4 odst. 1 Statutu nad rozsah stanovený zákonem, nevyplývá, že by některé městské části bylo svěřeno projednávání přestupků dle krizového zákona. V souladu s § 81 zákona o HLMP je tedy k projednávání těchto přestupků věcně příslušný Magistrát hlavního města Prahy.

Mgr. Barbora Hásková

[Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s.r.o.](#)

Sokolská třída 60
120 00 Praha 2

Tel.: +420 224 941 946
Fax: +420 224 941 940
e-mail: advokati@akbsn.eu

Další články:

- [Okamžité zrušení pracovního poměru učiněné z „opatrnosti“ zaměstnavatele ve světle judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Výroční zpráva ÚOOÚ za rok 2025: nové regulační priority v oblasti ochrany osobních údajů](#)
- [Vadné nařízení vlády č. 493/2025 Sb. a dopady fixace limitů drobných oprav na pronajímatele](#)
- [Nařízení PPWR: cesta do pekla dlážděná dobrými úmysly](#)
- [AML - od zákona č. 253/2008 Sb. k AMLR: co konkrétně musí česká povinná osoba změnit do roku 2027](#)
- [Podmíněné propuštění ve světle zásady ústnosti a přímosti](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 37.: Povinná forma jednání ve smlouvách](#)
- [Poučení z krizového vývoje v kauze bitcoiny](#)
- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)